

GELOOF EN VRIJHEID BEELDEN EN GESTALTEN IN BRONS

door DR. F. J. KROP

BIJ de behandeling van het voorstel inzake aankoop van een beeld van Rodin is er in de gemeenteraad op gewezen, dat Rotterdam, ondanks een aantal unieke sculpturen ¹⁾, voorts nog de monumentale aankleding, in overeenstemming met zijn belangwekkende architectuur, mist ²⁾.

Nu is het gedenken en getuigen in brons, in marmer, door de muziek of het woord, met een straatnaam of door middel van periodieke feesten al niet Nederlands sterkste zijde, maar in de rij der grote steden neemt monumentaal Rotterdam bepaald niet in elk opzicht een passende plaats in ³⁾.

Wie de povere witte executiekruisen ziet met de voor niet-ingewijden te summiere aanduiding van hetgeen zich ter plaatse in de oorlogsjaren heeft afgespeeld, wie erop let hoe zelfs deze sobere kruisen op enkele plaatsen (Hofplein bij het Shell-gebouw, Coolsingel bij het gebouw 'Utrecht') door misleidende gevelstenen zijn vervangen, wie het getreuzel met het Centraal Rotterdams Verzetsmonument gadeslaat en weet van de tegenwerking, is dubbel verast wanneer hij de fraaie bronzen plastiek aan de gevel van het voormalige wijkgebouw 'Geloof en Vrijheid' in het oude Noorden ontdekt ⁴⁾.

Een manshoog gedenkteken in de vorm van een fakkel, vervaardigd door de Rotterdamse beeldhouwster mevrouw Loekie Metz, houdt de herinnering levend aan de stralende zondagmorgen van 18 oktober 1942 in de Eerste Pijnackerstraat. Een partizanengroep vergaderde in een der bovenzalen van 'Geloof en Vrijheid'. Een overval, getrokken revolvers. Schoten, absurd kleine kogels raakten. Gewonden en doden, waaronder de leider van de groep: Jacob Jan Hamelink ⁵⁾.

Het reliëf aan de bovenkant stelt het Verzet in het algemeen voor: een middenfiguur die met gespreide armen de eronder staande slachtoffers beschermt; links, vrouwen en kinderen die zullen worden weggevoerd, rechts, mannen die te werk worden gesteld. Op de schouders der Verzetsgestalte de figuren Geloof en Vrijheid, symbolen van het wezen van het Verzet. Onder het reliëf staan de